

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy,

wraz z początkiem nowego roku akademickiego 2021/2022, ukazuje się trzeci już w tym roku numer czasopisma naukowego „Społeczeństwo i Polityka”. W imieniu swoim oraz całej Redakcji pragnę wszystkim Państwu: pracownikom naukowym, administracyjnym, doktorantom i studentom życzyć dobrego czasu pracy i nauki, aby niesprzyjające okoliczności nie wpływały negatywnie na rozwój osobisty, a zdobywana wiedza służyła dobru wspólnemu. Niech nowy rok akademicki będzie nowym otwarciem, także w dociekaniach naukowych.

Pozytywnym zwiastunem nowego jest bardzo dobra wiadomość, którą otrzymaliśmy we wrześniu. Czasopismo „Społeczeństwo i Polityka” zostało umieszczone w bazie ERIH Plus, która jest ogólnodostępnym, internetowym indeksem europejskich czasopism humanistycznych i społecznych, powołanym w 2008 r. z inicjatywy Stałego Komitetu ds. Humanistyki oraz Europejskiej Fundacji Naukowej. Baza od 2014 r. jest prowadzona przez Norweskie Centrum Danych Badawczych. Obecność czasopisma w bazie jest ważna nie tylko dla redakcji, ale także dla wszystkich autorów publikujących w czasopiśmie, bowiem prace stają się dostępne dla szerszego grona odbiorców.

Bieżące wydanie zdominowały sprawy polityczne. Kierują one uwagę Czytelników na aktualne i szeroko komentowane kwestie: polityki rosyjskiej, finansowania ochrony zdrowia, Unii Europejskiej, Konstytucji oraz bezpieczeństwa polskich granic. Numer otwiera artykuł Adama Bartnickiego, badającego sytuację prawną Rosji po 1991 r. W trzydzieści lat po upadku ZSRR, do którego istotnie przyczyniła się kryminalizacja niemal wszystkich dziedzin życia, od polityki poczynając, przez gospodarkę, na bezkarności elit kończąc,

autor wskazuje na kryzys państwa prawa na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i społecznej. Co gorsze – jak podkreśla – liczne z tych zachowań zostały przeniesione, a nawet mocno rozbudowane i osadzone w nowym systemie. Współczesna Rosja, legalizując wynaturzone działania, jednocześnie pokazała jak naginać prawo do własnych potrzeb, co destrukcyjnie oddziałuje na system polityczny, społeczeństwo i gospodarkę państwa.

Natomiast Anna Kowalska podjęła tematykę współpracy energetycznej Rosji i Niemiec w kontekście kryzysu ukraińskiego. Problem jest istotny, ponieważ aneksja Krymu nadwyrężyła relacje dyplomatyczne obu państw. Dwustronna współpraca energetyczna jest konieczna, bowiem stanowi element strategiczny w regionie. Autorka identyfikuje kluczowe problemy stojące przed Rosją i Niemcami hamujące dialog gospodarczy obu państw.

W artykule opublikowanym w numerze drugim „Społeczeństwa i Polityki” Urszula Michalik-Marcinkowska i Paweł Izdebski analizowali problematykę niewłaściwej alokacji środków finansowych w ochronie zdrowia. Teraz przedstawiają swoją propozycję zmian w tym zakresie. Przede wszystkim proponują zaprzestanie marnotrawienia wydatków na świadczenia zdrowotne, a także wskazują możliwości poprawy w zakresie wykonywania tychże świadczeń. Autorzy słusznie podkreślają, że istotna jest profilaktyka oraz promocja zdrowia, o której często zapominamy. Zwłaszcza, że Polacy bardzo chętnie zażywają leki.

Marceli Hązła wskazuje na powracającą koncepcję federalizacji Unii Europejskiej, która mogłaby być sposobem rozwiązania wielu problemów toczących Europę. Autor wskazuje liczne niespójności systemowe, powodujące osłabienie Unii na arenie międzynarodowej. W artykule zdefiniował główne problemy Unii, których rozwiązaniem mogłaby się stać federalizacja. Działania te wydają się konieczne, aby wzmocnić wspólnotę europejską i uniknąć jej marginalizacji, wobec intensywnie rozwijających się potęg gospodarczych, politycznych i technologicznych, jakimi są Chiny, Rosja i Stany Zjednoczone.

Bardzo aktualny, a zarazem trudny temat – stosowanie prostego języka w omawianiu skomplikowanych rzeczy – podjęła Anna Suska. W ostatnim czasie w Polsce przedstawiciele różnych organizacji często odwołują się do Konstytucji, dlatego konieczne jest wyjaśnianie skomplikowanych zasad prawa laikom, co nie jest zadaniem prostym. Stąd bardzo łatwo o manipulację, a w konsekwencji zniekształcenie wartości i zasad konstytucyjnych. Autorka słusznie wnioskuje, że praktyczna znajomość prawa konstytucyjnego zwiększa świadomość społeczeństwa, skuteczność jego funkcjonowania w systemie

politycznym oraz zmniejsza prawdopodobieństwo wystąpienia ideologicznych manipulacji i nadużyć władzy.

Szósty, ostatni artykuł – autorstwa Kariny Błażejczak – również wpisuje się w aktualną sytuację w Polsce. Co prawda tematem pracy nie jest sytuacja migracyjna na granicy polsko-białoruskiej, ale jednak temat podjęty w artykule może dać odpowiedź na rodzące się obecnie pytania. Autorka analizuje znaczenie grup dyspozycyjnych, działających w militarnym, paramilitarnym i cywilnym systemie bezpieczeństwa państwa, powołanych do reagowania na zagrożenia, na przykładzie Straży Granicznej.

Czasopismo „Społeczeństwo i Polityka” przygotowywane jest przez ludzi, a tym czasami zdarzają się błędy oraz pomyłki. W numerze 1/2021 czasopisma opublikowany został artykuł Adama Kucharskiego pt. *Ocena współczesnej działalności gospodarczej w perspektywie etycznej (zagadnienia wybrane)*. Pierwsze zdanie ostatniego akapitu tego artykułu powinno brzmieć: „Porzucenie orientacji na wartości oparte na przyrodzonej godności ludzkiej finalnie prowadzi do degradacji osoby ludzkiej i jej zniewolenia fizycznego, ekonomicznego lub duchowego (Bramorski 2002, s. 77)”. Za zaistniałą sytuację bardzo przepraszam Autora oraz Czytelników.

Zapraszam do lektury numeru, a także do składania własnych wyników badań, recenzji nowych publikacji naukowych, szczególnie tych ukazujących się na międzynarodowym rynku wydawniczym.

Aldona Maria Piwko
Redaktor naczelna